СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 21. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 27. січня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 21. Jersey City, N. J., Monday, January 27, 1930. THREE CENTS.

НЕ ВІДКЛИКУЮТЬ СОВІТСЬКОГО ПОСЛА З МЕКСИКА.

ВАШИНГТОН ЗАДОВОЛЕНИЙ З ВІДКЛИКУ МЕКСИКАНСЬКОГО ПОСЛА З МОСКВИ.

МЕКСИКО СИТІ, 25 січня. — Загально надіялися, що совітський уряд відкличе свого представника з Мексика, бо, як відомо, Мексико відкликало свого представника з Москви, щоби в той спосіб висказати вое негодовання зприводу комуністичної пропаганди, поведеної по приказу Москви проти мексиканського уряду.

Та на разі совітський посол живе собі спокійно в столиці й не має охоти забиратися з Мексика.

Навязання дипльоматичних зносин з совітами довело було в своїм часі до напруження між мексиканським і вашингтонським урядами. Тому Вашингтон тепер радий, що Мексико відкликало свого представника з Москви.

БОНДОВЕ ХАБАРНИЦТВО.

БОНДОВЦІ СКЛАДАЛИ ФАЛЬШИВІ ЗІЗНАННЯ ЩОДО СВОГО МАЙНА. ПІДПЛАЧУВАЛИ ПОЛІЦІЙНИХ І СУДОВИХ УРЯДОВЦІВ. А ПОТІМ ДЕРЛИ ШКІРУ ГОЛОВНО З АРЕШТОВАНИХ БІДНИХ ЛЮДЕЙ.

НЮ ЙОРК, 25 січня. — „Федерел Гренд Джюрі" і прокуратор Тотл вручили федеральному судді Виліємови Бонді меморіял, який є вислідом доходжень у справі бондових надужить. В тій справі переслухано 82 свідків. Вислід доходження був такий, що в Ню Йорку бейлують (складають залогів) річно на суму $50,000,000. Бондовці, котрі помагають бідним людям вийти з вязниці й складають за них бонди, розвинули цей бизнес на велику скалю. Вони навіть сплять по ночах по поліційних стаціях і ждуть на арештованих, щоби потім тягнути з них зиски. Беруть по $100 за бонд на суму $1,000. Звичайно стягають це з найбідніших людей. А влекшують собі той бизнес у той спосіб, що підплачують полісменів і судових урядовців, видаючи на це великанські суми. Звичайно платять їм кождого дня якусь певно означену суму.

ВІДМОВИВСЯ СУДИТИ.

КАЖЕ, ЩО НІКОГО НЕ УЗНАСТЬ ВИННИМ ЗА НАРУШЕННЯ ПРОГИБІЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 25 січня. — Джан Геримен, присяжний суддя, заявив, що якаб не була вина обжалованого за ломання прогибіції, він не узнасть його винним, бо це є проти його переконання. По тій заяві прокуратор счеркнув Геримена з листи суддів. В той самий спосіб счеркнено ще 35 инших кандидадів на суддів.

ЗАБРАЛИ КНИЖОК ВАРТОСТИ $10,000.

ПРОКУРАТОР ТВЕРДИТЬ, ЩО КНИЖКИ ПОШИРЮЮТЬ НЕМОРАЛЬНІСТЬ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 25 січня. — Дистриктовий прокуратор Монеґен рішив вичистити книгарні міста з небажаної літератури. Започаткував свою роботу в той спосіб, що перевів ревізію в книгарні Тавизенда, в якій сконфісковано книжок, образів і брошур на суму $10,000.

ЦЛО НА ШКІРИ ПЕРЕПАЛО.

ВАШИНГТОН, 25 січня. — В сенаті велася від кількох днів завзята боротьба між представниками Заходу і Сходу в справі тарифи на шкіри. Фармерські сенатори домагалися заведення цла, а це знову було би получене з піднесенням цін на обуву.

При голосованю побідили сенатори зі Сходу. Шкіра осталася далі на вільній листі.

ДОВІЗ ПАПУГ ЗАБОРОНЕНИЙ.

ВАШИНГТОН, 25 січня. — Президент Гувер видав розпорядок, яким заборонив дальший довіз папуг до Злучених Держав. Сталося це зприводу папужачої хороби, яка поширюється далі.

НАЙБІЛЬШИЙ ЧЕК.

ОЛБАНІ, 25 січня. — Секретар стейту Едвард Флин одержав чек на $1,110,000. Це найбільший чек, який колинебудь зложено до департаменту. Заплатила його „Дженерел Електрик Компані" титулом належитости за випуск додаткових 22,200,000 шерів. Стейтова належитість виносила по 5 центів від шера.

КАРНЕРА ПОБІДНИКОМ.

НЮ ЙОРК, 25 січня. — Італієць Прімо Карнера, славний кулачний борець, мав нагоду показати перший раз в Америці свою силу. Боровся в Медисон Сквер Ґарден з „Біг Бой" Петерсоном. Справився з ним в одній мінуті й кількох секундах. Публика, а було її понад 20,000 людей, справила Карнері велику овацію. Саля аж ревіла з радости. Не диво, бо на галі були головно самі Італійці.

ЗВУКОВА ФІЛЬМА Й ЧАРЛІ ЧАПЛІН.

НЮ ЙОРК, 25 січня. — Довгий час говорили, що каріера Чарлі Чапліна скінчена, коли ввійшли в моду звукові фільми. Та тепер доносять, що Чаплін буде таки виступати в звуковій фільмі „Джозеф Зіс".

ЗА ОДНУ ПАЛАТУ.

ТРЕНТОН, 25 січня. — „Ди Нешенел Інститут оф Поблик Адміністрейшен" і говернор Ларсон заявилися за те, щоби знести леґіслятуру стейту Ню Джерзи, а замінити її одною репрезентативною палатою.

ЖЕРТВИ ПОВЕНІ.

МЕМФІС (Тенесі), 25 січня. — Треба було сокирами рубати леди, щоби ратувати залиті повеню оселі. На разі виратувано 100 людей.

348 СЕЛЯН РОЗСТРІЛЯНО В СССР.

Тижневик „Угнетьонная Россія", що його видає в Парижі Керенський, подає, що на протязі жовтня розстріляно 348 селян, за це, що противилися видачі збіжа урядові. Пролетарі всіх країн єднайтесь, а буде більше розстріляних!

ВИБУХ ҐРАНАТУ В ТЕРНОПОЛІ.

На полі військових вправ у Тернополі підчас науки в киданні ручних ґранатів, один ґранат вибух заскоро і його відламки поранили двох надпоручників, одного поруч. та сержанта. Стан поручника Гори і сержанта Машера після поранення є майже безнадійний і лікарі не мають надії втримати їх при життї.

МЕНОНІТИ ТАКИ ІДУТЬ ДО КАНАДИ.

Хоч ріжні правительства західних провінцій, як рівнож деякі орґанізації заявилися проти допущення в теперішню пору до Канади менонітів, виселених недавно з Росії, то виглядає, що около 3,000 менонітів таки вибираються до Канади. Спроваджує їх сіпіярська компанія на свій перміт. Вістка про спровадження менонітів до Канади викликала досить богато обурення в деяких кругах і деякі орґанізації піднесли вже протест.

НАПАД НА ЛИСТАРЯ.

Біля години 3-тої пополудні на шляху між Бабичами й Кривчею, повіт Перемишль, хтось невідомий напав на грошевого листаря Залеського й по зраненю його ножем відібрав 5 грошевих листів на загальну суму 4,086 зл. та втік.

ЗВІРЯТА ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО ЛЮДЕЙ.

В Римі можна побачити кождого року в день св. Антона, як священики в ризах ідуть вулицями і благословлять всі звірята, які населення приведе. Трошки пізніще, в день св. Аґнеси, святить папа кождого року двоє ягнят, які віддають пізніще в жіночий монастир. Там стрижуть черниці ягнятам вовну і роблять з неї для епископів білі хустки з чорними хрестами.

ЧУДОТВОРЕЦЬ ПЕРЕД СУДОМ.

Дня 4 січня перед львівським судом присяглих відбулася розправа проти Василя Демчука з Буковини, який кілька літ блукав по наших селах, обдурював селян, граючи ролю ворожбита, чудотворця та лікаря. Він виступав під імям Гриця Пришляка, Івана Рася і Василя Василенка. Брався він лікувати найтяжчі недуги і казав собі платити високі суми без огляду на те, чи пацієнт видужав чи помер. Слідство виявило, що цей чарівник „лікував" майже 300 осіб і придбав собі 10,000 золотих доходу. В Чорткові і Бережанах його арештовано, відтак звільнено, а в Миколаєві він був арештований втретє, але втік з вязниці і прилучився до циганської ватаги та блукав з нею цілий рік, граючи далі ролю лікаря. Нарешті Вас. Демчук опинився перед судом у Львові, де його засуджено на 4 роки вязниці за обман і недозволене лікування пацієнтів та ушкодження їх здоровля.

НАЙШОВСЯ ЕПИСКОПСЬКИЙ ПЕРСТЕНЬ СВ. ПЕТРА.

Перед пятьма роками зі скарбця храму св. Петра в Римі вкрадено цінний сафір з єпископського перстеня св. Петра. Щойно тепер найдено злодія. Є це ювілер Едвард Брусколі, котрий заховав сафір у кухні під деревом у малій сталевій скриночці.

ЩО ЗНАЧИТЬ В ШИКАГО ДОНЕСТИ НА ПОЛІСМЕНА.

Іміґрант Жан Гасевар підписав донос на старого сержанта поліції, що він з двома иншими обманює людей „машиною до роблення грошей". 7 січня найдено Гасевара в його мешканю мертвого. Його голова була продіравлена двома кулями. Ніде близько не було револьвера. Не було також ніяких свідків стрілянини.

ПРИВІТАННЯ З НАГОДИ 30 РОКОВИН МУЗЕЮ ІМ. ШЕВЧЕНКА.

З нагоди 30 роковин існування Всеукраїнського Музею ім. Т. Шевченка одержано багато привітань від музеїв України, краєвих музеїв РСФСР та зза кордону. Привітання надійшли з Берліна, Гамбурґа, Франкфурту, Варшави тощо. Наукове т-во ім. Шевченка у Львові надіслало адресу-привітання.

КІСТЯК ТУРА ЗПЕРЕД 5,000 ЛІТ.

Біля Мазовецької Рави підчас висушування торфовиська викопано кістяк тура, про що повідомлено зоольоґічний музей у Варшаві. На місце викопалища вибрався професор Сольський, який ствердив, що цей тур походить зперед 5,000 літ і що це одинокий кістяк тура, найдений у цілости в цілій Европі. Цей кістяк перевезено до Варшави до зоольоґічного музею.

ПРОРОК.

В Соснівци появився бувший учитель Михайло Лах, та став грати комедію пророка. Виголошував проповіди, в яких казав, що в Риманові йому явився Ісус Христос та приказав навчати людей. Цей новий пророк пророкував близький упадок большевизму, який викличе ще більшу катастрофу в Росії, як упадок царату, і нову революцію. Поліція арештувала „пророка" і дала під догляд лікарів. Перед комісаріятом поліції що дня збираються сотні селян і робітників, домагаючися звільнення пророка.

БАНДИТИЗМ.

З Бережан доносять, що чотири невідомі одиниці, зоружені в кріси й револьвери, напали на повертаючих возом з ярмарку в Нараєві Олексу Тарасюка, Василя Дульського і Настю Приму. Віз перевернули до рова й ограбивши селян, втекли. — Мабуть з особистої пімсти повертаючого з міста Обертина домів господаря Дмитра Кобилянського в селі Гарасимові напав хтось невідомий і вдарив його залізним колом так сильно в голову, що протяв йому череп аж до мозку. Перевезений до лічниці Кобилянський помер. — Між Панасівкою і Ходачковом малим, пов. Тернопіль, на жидівського вчителя Маркуса Ґельбера з Грималова напали якісь злочинці й ограбивши його, важко побили.

ГРАФ ШТОЛЬБЕРҐ ЗАСУДЖЕНИЙ.

Дня 11. XII. м. р. закінчився судовий процес проти ґрафа Штольберґа, якого обвинувачували в убивстві батька. Судді присяглі одноголосно ствердили, що ґраф Штольберґ убив свого батька не свідомо і не навмисне, а тільки через необережність, тому його засуджено на 9 місяців вязниці за необережну поведінку зі зброєю.

УКРАЇНІЗАЦІЯ ТЕАТРУ СТУДІЙНИХ ПОСТАВ.

Театр студійних постав останнього часу перевів чималу роботу в справі українізації. На допомогу театрові студійних постав став державний театр ім. Франка, що взяв шефство над театром. 1. січня театр студійних постав почав давати постави українською мовою.

СІПІЯР ХОЧЕ ДІСТАТИ ШВЕДІВ З УКРАЇНИ.

Канадійська Тихоокеанська Залізниця старається дістати до Канади частину Шведів, які недавно вернули до Швеції з України, де їх родини жили через півтори сотки літ. Канадійська компанія запропонувала позичити Шведам 150 тисяч долярів на дорогу, якщо вони згодяться приїхати до Канади.

Більшість із Шведів, що вернули з України, бажають остати в Швеції вже на стало. Мала частина бажалаб поселитися деинде, бо не подобається їм клімат у Швеції та неспромога дістати більші шматки землі для управи.

ДОСЯГНЕННЯ ТЕАТРУ ІМ. ФРАНКА.

Цього року помічається особливий інтерес широких робітничих мас до українського драматичного театру ім. Франка. Минулого року доводилося провадити чималу популяризаційну роботу, щоб зацікавити робітництво виставами театру ім. Франка, а цього року робітничий глядач сам тяжить до театру, бо розуміє напрям, зміст та форми його роботи. Досить сказати, що до цього часу з 56 вистав відкритих була тільки одна, а решта вистав були закриті, які відвідувало виключно робітництво. Найбільше йшли песи „Диктатура" та „Місто вітрів".

АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

З Харкова пишуть, що радянська міліція викрила на Волині тайну організацію, яка виконала кілька нападів на радянські установи. Центром тої орґанізації було село Котельна біля Житоміра. Радянська преса пише, що члени тої орґанізації підпалили 17 будинків радянських установ, напали на радянських урядовців у прилуцькім повіті і втопили одного комуніста, Гончаренка, в керниці в селі Оржиця та застрілили предсідника сільської ради Корпієнка і його секретаря Петрова. Чекісти, не найшовши зразу виновників, розстріляли 6 селян, які їм попалися під руки, щоби тим чином стероризувати населення і здавити зародки повстань. Але і це не помогло, бо на другий день в селі Пологах селяне вбили комуніста Маларенка. Після цього чекісти розстріляли трох селян, а до прилуцького повіту вислано окрему карну експедицію.

СПРАВА КРУЖЛЯКІВ МАЄ БУТИ РІШЕНА В ПЕРШУ ЧЕРГУ

СПРАВА ПАНЦИРНИКІВ ПРИЙДЕ ОСТАННЬОЮ. АМЕРИКА СТАРАЄТЬСЯ ПОГОДИТИ МІЖ СОБОЮ ФРАНЦІЮ ТА ІТАЛІЮ.

ЛОНДОН (Анґлія), 25 січня. — Американська делеґація заявляє, що всі катеґорії військових суден, які не були обмежені до будови на Вашинґтонській конференції в 1922 році, мають бути тепер предметом нарад конференції. Вперву чергу Америка ставить до розвязання, як найтяжчу, справу кружляків. Після того, коли питання з кружляками буде вреґульоване, має прийти справа торпедовців та підводних човнів.

Дискусіїж над великим панцирниками мають прийти лише на самім кінці, коли справа инших катеґорій суден уже буде залагоджена. Делеґати говорять, що порозуміння в справі кружляків між Анґлією та Америкою не так важко досягнути, як це здається зі сторони. Властиво, розбіжність між Америкою та Анґлією в цій справі обмежується лише трома кружляками, загальної поємности 30,000 тон.

Американська делеґація відбула довшу конференцію з італійською делеґацією, щоби нахилити її до порозуміння з Францією в справі Середземно-морської фльоти. Сподіваються, що Америці пощастить нахилити обидві сторони до порозуміння, бо сама Америка не зацікавлена Середземним морем, де вона не має своїх ні територіяльних, ні морських інтересів.

Як тільки почалися ділові засідання комісій конференції, інтерес до конференції в англійській пресі впав. Лише в день відкриття конференції, коли промовляв король, конференція мала перше місце в ґазетах. Тепер до неї ставляться як до буденного явища, а тому відомости про конференцію іноді дуже важко відшукати.

ТЯЖКА КАРА ЗА БАНКРОТСТВО.

ЛОНДОН (Анґлія), 25 січня. — Закінчився судовий процес над банкиром Гетрі та його ближчими помічниками. Судили їх за банкротство сталевої фірми, яку зорґанізував Гетрі. На шерах цієї фірми шеровці стратили понад 65 міліонів долярів.

Судя в своїм слові зазначив, що це найгірше банкротство та ошуканство, яке трапилося в Анґлії на протязі останніх 50 років. Тому він обвинуваченим дав найвищу міру кари. Гетрі присуджено на 14 років вязниці, одного помічника його, Даніелса, на 7 років, а другого, Діксона, на 5 років.

Всі були здивовані заявою оборонця підсудних, що вони признаються до вини, хоч до випуску дутих шерів їх намовив Італієць Джальдіні, який тепер знаходиться в Італії й тому не попав під суд.

БРАК КОШТІВ.

МАДРИД (Еспанія), 25 січня. — Морський міністер заявив, що Еспанія ізза браку коштів мусить обмежити свою програму розудови військової фльоти. Особливо не вистарчає державних коштів на будову великих панцирників, які мають замінити старі та загинувші.

БИРДОВИ НЕ ЗАГРОЖУЄ НЕБЕЗПЕКА.

ОСЛЬО (Норвеґія), 25 січня. — Президент норвежської китобойної компанії, Расмусен, в розмові з кореспондентом нюйорського Таймса заявив, що ледяна баріера, через яку тепер не можуть пройти обидва судна виправи Бирда, має скоро в кількох місцях тріснути й тоді ці судна зможуть пройти в Росове море, на березі якого знаходиться Бирд з товаришами. Таке тріскання баріери відбувається щорічно в кінці січня, хоч цілком можливо, що в цьому році воно буде трохи пізніше. У всякому разі Бирд ще має часу до березня, коли починає замерзати на зиму Росове море.

Колиб дійсно загрожувала яка небезпека Бирдови, то норвежські китобойні судна, що тепер знаходяться в підбіґуновому морі, безперечно вжиють усіх заходів, щоби пособити виправі Бирда вибратися на свої судна. У всякому разі Бирдови покищо не загрожує небезпека залишитися ще на одну зиму під біґуном.

В ЕСПАНІЇ НЕСПОКІЙ.

СТУДЕНТИ ВИМАГАЮТЬ УСТУПЛЕННЯ ДИКТАТОРА. КОЖНОЇ ХВИЛІ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО РЕВОЛЮЦІЇ В АРМІЇ.

МАДРИД (Еспанія), 25 січня. — Серед студентів знову почався страйк та широкий революційний рух. В Мадриді поліція розігнала демонстрацію студентів, які вимагали негайного уступлення диктатора Прімо де Рівери. Арештованих 40 лідерів студенства тримають у вязниці.

Переказують відомости про революційний рух серед студентства й робітництва поза Мадридом. Цензура забороняє газетам подавати відомости про студентські та робітничі страйки, а урядові чинники запевняють, що в державі спокій. Між студентами трапляється багато молодших офіцирів армії. Сподіваються, що може прийти кожної хвилини до революційного вибуху в армії проти диктатора Прімо де Рівери.

МОЖЕ ПРИЙТИ ДО ФІНАНСОВОЇ КРІЗИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 25 січня. — Новий міністер фінансів, Мольденгавер, заявив у бюджетовій комісії райхстагу, що в біжучому році може знову прийти до фінансової крізи в Німеччині. Уже в липні державний бюджет буде мати 273 міліонів марок дефіциту, коли не буде встановлений монополь на сірники й уряд не одержить позички від шведської фірми, якій той монополь буде переданий.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 189
Newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧОГО ВЧИТЬ АМЕРИКА?

Сер Езме Говард, британський амбасадор і декан дипльоматичного тіла у Вашингтоні, дійшов до того віку, що по приписам макона мусить уступити з дипльоматичної служби ізза старости. Зприводу того виголосив він по радіо пращальну промову, яку сам назвав своїм „лебеденим співом".

Як пристало на дипльомата, сер Говард підчеркує в першу чергу добрі відносини між Англією і Злученими Державами і є того погляду, що та гармонія треватиме далі. Музика, религія і наука звяжуть у майбутньому ті два краї так сильно, що не можливо буде навіть думати, щоби повстала нова прірва. Так говорив Говард як британський дипльомат, а при кінці заговорив і про себе.

Говард подякував американському народови за гостинність і сердечність, яких зазнав на протязі свого довгого тут побуту. І додав:

„Я богато дечого навчився за ті роки, які я перебув по цім боці Атлянтійського океану. Я подивляв надзвичайну енергію, велику організаційну силу, конструктивного генія, а найбільш подивляв я те, що тут ніхто не узнає програної: тут кождий готовий в кожду пору наново починати, щоби добитися за всяку ціну до успіху. А це саме так характеристичне для американського народа.

„Я мав насолоду, коли бачив, як тут готові на кождім кроці з найбільшою призязню і сердечністю послужити всім і кождому в наукових дослідах. Найбільш зі всього подивляв я інтензивне шукання правди, яким займаються американські великі наукові дослідники, котрі служать тим робом з великою користю не тільки американському промислови, але й цілому людству й то в найбільш великодушний спосіб.

„Я дякую отже тій землі за гостинність і за науку, якої я тут навчився. І коли хто з моїх знакомих слухає тепер по радіо моїх слів, то я їм заявлю, що я ще матиму приємність їх побачити, бо думаю ще завитати до Америки, бо школа, яку я перебув в Америці, була такою приємною і такою корисною для мене, що я не можу на неї глядіти инакше, як хіба на ту, яку я скінчив тільки до половини".

Так говорить по щирости і від серця Говард як людина, а не як дипльомат, офіціяльний представник. Старий англійський дипльомат досвідчений і образований признається, що богато дечого навчився від Америки. А скільки моглиб навчитися з Америки українські іміґранти, як би хотіли пізнати правдивого американського духа? От хоч би того, щоби, коли нам що не повелося, не нарікати, не стогнати, плакати, звалювати вину на иншого, а краще зачинати наново в переконанню, що успіх мусить бути — наш.

ПАМЯТНИК ПІЛСУДСЬКОМУ В СТОЛИЦІ ПОКУТТЯ, А НОВА КАЦАПЩИНА

(Оригінальний допис до „Свободи").

I.

Витай нам, вигідно розлягшась отсе
Над Прутом, столице Покуття!
Богато у тобі такого ще є,
Що треба-б покути і пруття!

I. Франко.

Богато з Вас, Шановні Читачі, здивується, перечитавши такий заголовок отсеї статті та нагадає собі на галицько-жидівську фразу: „Ві кімт ді вроне ін ді кляткі?" — то є: в який спосіб дісталася ворона до клітки? Що канарка або папугу дають до клітки, це ще зрозуміле — але ворону?! Вонаж ані не співає, ані такого піря гарного не має, щоби її аж у клітці тримати.

Таке саме здивоване питання насувається на ум кождому, хто довідається, що в столици Покуття, **в Коломиї,** поставлено памятник **Пілсудському!**

Поминувши вже це, що це щось дуже несмачного ставляти памятник комусь ще живому, бо як той казав: „не хвалім дня перед вечером", але таки і справді: в якій звязи стоїть Пілсудський з Коломиєю? Що він такого доброго для Коломиї чи хоч-би для Покуття зробив — щоби аж памятник йому ставляти і то ще й за життя?!

Але і це правда, що він головно причинився до того, що Східна Галичина разом зі Львовом — но — і з цілим Покуттєм зістала звільнена **„од украінскеґо наязду".** Своїм боком, що це якось дуже смішно звучить: **„українська земля зістала звільнена від українського наїзду",** або іншими словами, що ті драби Українці напали, зробили наїзд на свою власну землю! Так! — скажете — це й справді величезна нісенітниця, але і це правда, що Поляки й доси не лиш у своїх часописах, але і в брошурах та навіть в поважніших книжках торочать про „наязд Украіньцув" на Східню Галичину, чи, як вони тепер її називають, „на всходньон Малопольскен".

Навіть п. маршалок Дашинський дуже гнівається, коли хто з Українців говорить в соймі про Галичину, а не про „всходньон Малопольскен".

Досить, що Пілсудськкий звільнив Східну Галичину „од украінскей інвазії", а член польської партії соціялістичної (ППС), посол Клеменсевич, в своїй брошурі **„Пшеврут в Польсце"** каже ось що:

„Пілсудський дав **приказ** ґенералам Рої в Кракові та Сьміґлому-Ридзови в Люблині до висланя всіх зорґанізованих сил **на відсіч Львова.** Роя станув у Перемишли і вислав 4 і 5 полк піхоти під Львів, а Сьміґли вислав на Раву Руську баталіон піхоти та артилерію. Полковник Карасевич-Токаржевський з надзвичайною бравурою в трох днях дійшов до Львова і в дни 22 листопада на протязі **12** годин викинув Українців з міста, закінчуючи в цей спосіб на нашу користь перший період боротьби о Львів.

„Баталіон люблинський викидав Українців з полудневих повітів Люблинщини, куди вони вдерлися були з Галичини, та пер їх перед собою".

Ось такого накоїв пан Пілсудський — великий (цего не мож заперечити) польський борець за **висвободження** Польщі зпід ярма „тржех заборцув". Але це йому нічого не перешкаджало — **поневолювати** рівночасно других во імя стократ проклятої польської засади „Польска в ґраніцах **1772. року".** Тойже сам Пілсудський наказав в році 1921. свому ґенералови **Желіґовському** „збунтуватися" проти нього і нібито на власну руку помаширувати **на Вильну,** щоби і це жидівське місто на білоруській земли прилучити до Польщі. Але дав йому передтим і відповідну скількість кавалерії та артилерії до розпорядимости — щоби той „бунт" на користь польської державної меґальоманії тим краще удався.

І він і справді удався та Вильну Поляки забрали, — як кажуть — з історичних причин, то значить, що як колись, на протязі історії удалось комусь захарапчити чужу власність, — то це вже вистарчає, щоби та неправда мала тревати на віки.

Очевидна річ, що тут грали ролю і „особисте попенди" п. маршалка, щоби дістати в свої руки те „уміловане нім място", в котрім він колись ходив до школи та брав „двує". І від таких то мотивів залежить нераз доля цілих країв, коли народ у них не досить освідомлений та зорґанізований, щоби дати відпір чужим нахабствам!

І Покуття забрали отже Поляки „з історичних причин" — бо-ж більше як півосьма соток літ народ український робив тут невольницьку, тяжку працю на своїх польських панів. А ті пани і під австрійським „обер-пановаанєм" також через цілих **сімдесять шість літ** видушували з того народа на панщині послідні соки, а потім ще казали собі за знесенне панщини заплатити грубі міліони з титулу так званої **„індемнізації".** Хто хоче близше довідатись про цей страшний грабунок на річ польської шляхти — най собі перечитає знамениту книжку **І. Франка** під заголовком **„Панщина та її скасованне 1848 р. в Галичині".**

А в прочім — що й казати? Чи панщина **зовсім** зістала скасована 1848 року? Чиж і доси не працює наш селянин на панських ланах просто за песій гріш? Чиж це не панщина?

За щож властиво, з якого жерела черпають галицькі дідичі тисячі, за котрі ведуть своє пишне життє, пють, бенкетують, в карти ґрають, за границю на розривку їздять, дорогих коханок удержують — як не з тих крівавих грошів, що їх уривають з заробітної плати своїм невольникам-хлопам, працюючим на їх ланах? **Знесенне панщини** без віддання селянинові землі, пересяклої досліво його потом та кровю, пролитою під канчуками польських посіпак — це була (поминувши вже ту преславну „індемнізацію") величезна **бляга, безмірна лож,** котрої наслідки так болючо ще й тепер наш народ мусить відчувати.

Но — але це все разом взявши і є цими „історичними правами", на котрих опираючись польський соціяліст (пепесовяк) Пілсудський — забрав Східну Галичину для Польщі. А народ живучий у ній мусить тепер платити на річ своїх панів величезні податки, мусить платити і податок крови у виді рекрута, якого тисячами що року висилає до касарень, де вже йому втовкмачують в голову, **що** властиво є його **„ойчизною",** яких та „ойчизна" героїв мала, та з ким вона побідні війни вела. Говориться там також і про війну з Українцями, що то зробили „інвазію" на „всходньон Малопольскен". А вчиться його там також гарних пісень співати, так, що ви, здибавши на вулици відділ такого „польського" війська, нераз власним вухам не віряте: таж вони **„Не ходи, Грицю, на вечерниці"** співають!

Але то лиш вам так здається: хотя це й справді арія пісні про Гриця, але **слова польські** про це, як то „пуйдзєм разем в полє" і таке інше. Подібних пісень є більше, а наш рідний таки Гриць, научившись їх — приносить потім їх у рідне село, учить других та вихвалює, який то **„дзядек"** (цеб-то: Пілсудський) добрий чоловік.

Але щож дивуватися бідному простому Грицеви з села, коли таке саме лучається і з синами навіть нашої так званої інтеліґенції!

І я знаю ось про такий випадок:

Є Українець, учитель в українській ґімназії. А жінка його Українка і дочка і зять, а він сам працює навть в українських товариствах і не боїться і на село — коли треба — поїхати з просвітним рефератом. Ніхто йому браку українського патріотизму не закине.

Але трапився йому синок. Гарний хлопець, скінчив ґімназію і пішов до польського війська на однорічного охотника (примусового). Його вислано до „школи подхоронжих", а там йому так Польща заімпонувала, що він не лиш активувався яко польський офіцир, але таки душею і тілом Поляком став тай ще з Мирослава перехрестився на „Мірка"! „Мірек" — тай годі!

Тай таки і сам „дзядек" дуже хвалить собі українського жовпіра у польській роґатівці на голові. Він знає, що неосвідомлений національно наш сват, так, як колись вихвалював і служив вірно „найяснійшому" — так само буде вірно служити і вже служить „дзядкови" та державній польській ідеї.

А вже є инші чинники, котрі не допустять до національного освідомлення нашого Грицька і його братів: до цего служать школи народні з їх польськими „сілами", до цего служать старости, що не допускають навіть до посольських зборів, до вечерниць і товариських сходин, а навіть карають за ношення **широких штанів*),** уважаючи це за „пшецівпаньствову" демонстрацію. Певна річ — що помоглаби немало українська, добре поширена ґазета. Та кожда відважнійше написана в ній стаття конфіскується безпощадно, — а в прочім наші дядьки і вуйки і не так то дуже й паляться до своїх часописів. Уже ліпше закурити собі пару „циґарів" та і в цей спосіб заплатити ще пару центів податку на Польщу — ніж щоби купити собі яке поодиноке число часопису.

Правда! Могли би немало допомогти тут брати-Американці, коли би й одного письма до рідних в Рідній Краю не посилали, не всадивши в коверту також якої гострої, патріотичної статті, вирізаної зі „Свободи". Однак — милий Боже! Чиж можна від них тільки труду і посвяти жадати?! Вишукуй, вирізуй, пакуй в коверту — тай ще може й марку почтову треба буде доліпити, два центи дорожшу як звичайно!

А тимчасом — я знаю, що „Свобода" печатається в більше як двацять тисячах примірників. Колиб отже кождий читач лише раз на півмісяця вислав до Рідного Краю в листі яку гарну, патріотичну статтю, то що місяця сорок тисяч освідомлюючого матеріялу до читання пішло би на наші села між наших Гриців й Іванів, між тих, що ще мають через **18** місяців роґату шапку носити, і між тих, що вже її носили тай може, — уже з доброї волі і доси її носять! Бо, на жаль і сором, і таке буває...

А треба знати, що американський часопис у нашім селі дуже високо цінится: і сусіди сходяться його читати і до читальні його несуть та в голос читають.

А що вже говорити про американський український **календар,** котрий як доси — все якось щасливо доходив до адресатів! Но — але треба хотіти, треба памятати на своїх бідних братів та сестер в Ріднім Краю та на їх тяжке положенне...

Я вже висказав мабуть, що Поляки мають доволі причин до вдячности для Пілсудського, а ті, що живуть на Покуттю — тим більше. Вони-ж тут пани „цалон ґембон", вони тут і справді панують та роблять, що хотять. А вже найбільше мусять йому бути вдячні тутешні польські урядовці, котрі, **коли-б не він** — може би і місця вже не найшли відповідного для „уржендовання". Бож справдішна, етноґрафічна Польща не така то вже велика, щоби дати приміщенне всім тим польським інтеліґентам тай півінтеліґентам, жадібним наживи, гарних пенсій та надзвичайних службових додатків.

Але їм і цього ще замало — вони хотять аванзувати, хотять робити карієру! В Польщі однак тепер лише той карієру може зробити, хто себе демонстративно презентує яко „Пілсудчик", хто належить до „санації" тай вірно їй служить.

Так і коломийському старості Скварчинському замало ще цего уряду, що має; йому здалобися переїхати на якусь ви-

*) Як це сталось недавно в Тернопільщині.

Вільністіс (Kaunas).

ЛИТВА.

(4)

Партії.

Партійне життя у Литві дізнало після введення нової конституції основних змін так, що його внутрішний уклад до певної міри сильно ослабився. Христіянсько - демократичний бльок, що в останньому соймі начисляв 30 послів, розпався. Рівнож втратили христіянські демократи богато зі свого значіння. Решта партій — народня партія (Лявдінінкай), що в останнім соймі мала 22 послів та соціяльні демократи зі своїми 15 послами втратили значно свій вплив. Міжтим опозиції всетаки не усунено, однак вона порушується у цілком леґальних рямках. Внутрішньо-політичне положення від хвилі перевороту вцілому устійнилося.

Шкільництво.

Ще підчас німецької окупації піднято перші кроки до розбудови литовського шкільництва на новочасних засадах. Треба було зачинати від основ. Славнозвісний маніфест з 1864 р. прогнав зі школи литовську мову як підставу народнього виховання. Заборона литовського друкованого слова мала вдарити у підвалини литовської національної свідомости та створити таким чином вільний шлях для русифікації. Мимо цього, що пляни царських урядів зустрінули сильний відпір зі боку литовських патріотів, які [illegible]кли до Тільзиту, звідки перепачкували на Литву писання й часописи, у тім числі „Аьшру", що відограла рішаючу ролю у пробудженні литовської національної свідомости, — оставало шкільництво сильно занедбане, бо царизмові нецікаво було підносити на вищий ступінь народню освіту. Дещо корисніше склалося положення, як після першої російської революції в 1905 р. завдяки знесенню заборони друку та поширювання литовських писань, послідував товчок до праці на полі народньої освіти. Дійсного однак розмаху набрала вона що лиш після досягнення державної незалежности. 1921 р. начислювано в Литві 1,321 народніх шкіл із 1096 вчителями та 93,788 учнями, а 1 січня 1927 р. 2,320 шкіл із 3,281 вчителями та 128,750 учнями. Середніх шкіл було в 1921 р. 77 із 986 вчителями та 13,172 учнями, а в 1927 р. 120 шкіл із 1,342 вчителями та 22,194 учнями. Під кінець 1927 р. було 1,333,821 осіб, отже майже 60% цілого населення, грамотних. Мимо університету в Кавнас, основано 1922 р., існує Висока Господарська Школа та численні високі народні школи. Національні меншини мають свої власні школи з навчанням на своїх мовах. Ролю, що її відограє у Литві народня освіта, пробивається виразно в державному житті: дотичні видатки займають перше місце видаткової сторінки. Великий поступ, досягнений в ділянці народнього просвічення за перше десятиліття литовської незалежности, підкреслює найкраще цей факт, що в деяких частинах Литви введено шкільний примус. У найближчому часі буде заведена загальна шкільна повинність у цілій Литві.

Фінанси.

Було це одно з найкращих завдань заснованого літом 1922 р. Литовського Банку (Лієтувос Банкас), устійнити курс валюти й це, безперечно, рідкий випадок в історії европейських фінансів, що литовська валюта не підлягала до нинішнього дня жадним хитанням. Одною із многих причин цего явища є попри надзвичайно обережну фінансову політику Литовського Банку великий доляровий наплив з боку литовських виселенців в Америці, що з року на рік кормлять край високовартісною твердою валютою. Цей наплив причинився до того, що пасивний торговельний біланс з 1928 р. залишився без найменшого впливу на валюту. На підставі твердої валюти побудовано державні фінанси. Наведена таблиця виказує розвиток державного обороту:

	приходи	видатки
1921	89.700.000	89.600.000
1922	137.800.000	131.900.000
1923	166.300.000	166.000.000
1924	235.800.000	232.300.000
1925	258.600.000	254.800.000
1926	235.200.000	228.800.000
1927	269.360.000	230.903.000
1928	320.407.897	280.481.207

Як видно з таблиці — надвишка приходів в останних роках систематично збільшувалась. Надвишка останнього року виносила майже 40 міл. литів.

Державні борги.

Загальний борг литовської держави добігає до 81.176,528 литів, з того виносить борг Злученим Державам 61,625,900 (за набуте там добро в 1919 р.). На основі умови, заключеної в 1924 р., розподіляється сплати цього боргу на 62 роки із процентовою стопою 3 3/5 %. З інших боргів слід згадати: 1. т. зв. позичку свободи у висоті 18,461,500 литів, підписану Литовцями в Америці; 2. борг Англії за доставлений воєнний матеріял у висоті 150,000 литів (погашення тих позичок розраховане на 5 літ); 3. внутрішню позичку у висоті 1,087.128 литів. Погашено: борг британській скарбниці з 1919 р. у висоті 16,811 литів, борг Франції з 1919 р. у висоті 5,087,376 фр., як рівнож борг національному металохемічному банкови в Лондоні у висоті 111,500 литів.

Сільське господарство.

Від прадавних часів була Литва постійно рільничою країною. 79% населення живе з сільського господарства. Майже половина країни (2,-781,000 га.) або 49,4% це ріля, 25,5% луки й пасовиська, 16,9% — лісова площа, 8,7% — дороги, озера, ріки (283.000 га.), багна й торфовиська (180,000 га.) та пісок (21,000 га.). До війни припадало на велику земельну власність 747.200 га. Після переведення аграрної реформи начисляють сільські господарства під 10 га. — 31,%, під 20 га. — 50,0%, на 50 га. — 3,0%. Як виказує наведена таблиця, все ще відограє найбільшу ролю у сільськім господарстві управа збіжжя.

	1909—13 пересічно га.	1927 га.
жито	552.400	500.000
пшениця .	81.800	120.000
ячмінь ...	183.200	197.000
овес	317.200	310.000
горох	57.000	69.000
бараболя	119.100	137.000
?	55.200	79.000

Видатність в метро-тонах:

жито	496.700	538,200
пшениця .	85,300	143,500
ячмінь ...	158,800	187,900
овес	265,900	346,200
бараболя .	795.900	1,264,000
горох ...	48,500	56,200
льняне нас.	24,800	35,700
? ..	24,200	33,500

В отанньому часі доконується настільки переміна, наскільки поволі приступається до інтензивного хову (годівлі) худоби. Слідуюча таблиця виказує поступаючий приріст стану худоби:

В 1924 р.	коней ...	482,000
„	рогатої худоби	1,252,000
„	свиней	1,564,000
„	овець і кіз ...	1,399,000
В 1925 р.	коней ...	497,000
„	рогатої худоби	1,339,000
„	свиней	1,488,000
„	овець і кіз ...	1,455,000
В 1926 р.	коней ...	535,000
„	рогатої худоби	1,397,000
„	свиней	1,441.000
„	овець і кіз ...	1,573,000

З домашньої птиці, постачаної у великій скількости за кордон, слід згадати велике число вивезених гусей.

Великого поступу досягнено в останніх роках у молочарстві. Продукція молока піднеслась з 83.000 кґ. в 1923 р. до 14,493,594 кґ. в 1926 р. Подібно піднеслася продукція масла з 2,080 кґ. в 1923 р. до 559,555 кґ. в 1926 р. Вивіз яєць в році виносить пересічно 100 млн.

Литовська лісова площа обнимає 872,000 га. 27% припадає на сосни, 35% на ялиці, 11% на берези, 13% на осику, 4% на вільху, 1.5% на дубину. Від кількох років перейдено до раціоналізації лісового господарства та майже вирівняно в части наслідки грабіжницької господарки в часі війни. Деревляний вивіз відограє велику ролю в торговельному білянсі. На найближчий час предвиджується повищений вивіз обробленого дерева.

(Дальше буде).

Специяліст.

Начальник вязниці до арештанта: Чим хосте заниматися?

Арештант (фальшівник векслів): Покажіть мені ваш підпис і я підпишу за вас всі ваші папері.

Купець продав фармерові трактора. По якомусь часі допоминається заплати:

— Ну, може би ви вже вкінці заплатили? — каже він добродушно.

— Що? — дивується фармер. — Абож то ви не казали, що трактор сам оплатиться до трох тижнів?

сшу посаду — ось наприклад — хочби і на посаду воєводи. „Цо за гонор, цо за чесьць!"

Це людина молода ще, але розгін у неї великий. Щож би вшкварити, щоби звернути на себе увагу вгорі, у Варшаві у замку Бельведері, де сидить сам Пілсудський?

А щож би іншого: ставляймо йому памятник — і то не деінде, але таки на середині Коломиї. А площа на це найшлася дуже відповідна. Ще „за України" якісь дикуни-Українці звалили статую польського „поети серця" Францішка Карпінського, котру виставлено в р. 1881. на самім коломийськім ринку. Виставили її тоді два тодішні польські карієровичі, професор Вайґель та шкільний інспектор (звісний тоді русиноїд) Слоневський — очевидно при помочи ще й инших комітетотих такогосамого ґатунку.

Статуя Карпінського лежить десь захована і має бути воздвигнена на тім місци, де Українці рішили були в 1914 році поставити памятник Тарасови Шевченкови.

А покищо — рішився п. староста на місци, де стояв камяний Карпінський, виставити спіжевий памятник Пілсудському. І це правда, що така спіжева штука немало коштує, але і на це є спосіб: а на щож вийти-хруні по селах, на що рада повітова в старостинських руках і на що запомоги для вдів по інвалідах?

І мусіли вийти переперти в буджети громадські відповідні суми на памятник для живого ще „дзядка"; мусіла це зробити і рада повітова і ріжні каси та баночки. но, і тим вдовам урвалося по 25 золотих.

Остаточно з великим трудом зліплено спіжевий памятник і посаджено (бо Карпінського стояв) Пілсудського посеред Коломиї, даючи тим ворожо настроєним проти „дзядка" вшехполякам нагоду до роблення всіляких злобних „віців" на конто п. маршалка та чинности, яку він властиво — широко розсівшись — виконує. І то власне є найінтересніше, що Украйінці не позволяли собі з цеї нагоди на ніякі жарти, але вшехполяки прямо висилювалися на найбільш злобні насмішки.

І так один старенький вже Поляк казав мені:

„А знаєте, що в тім спіжевім памятнику Пілсудського голова є на шрубі. Коли настане новий, противний пілсудчикам уряд, — то ту голову відшрубується а дасться іншу".

Або знову такий случай:

З нагоди відкриття того памятника маґістрат прислав до кождої хати польську хоруговку і стягав за неї по 10 золотих. Та не сталося на цьому: продавано також прозорі образки з портретом Пілсудського, намазані з одного боку ґумою. Ті наліпки накидувано (за гроші) мешканцям, щоби їх приліплювали на вікнах своїх домівок. Очевидно і вікна всіх урядів пообліплювано тими образками — межи іншими і в суді. Коли отже один з молодих суддів Поляків прийшов до своєї канцелярії і побачив ті наліпки на вікнах, — то попав у скажену лють, поздирав їх, подер та потоптав ногами.

Знаю це від наочного свідка, а факт цей є найліпшим свідоцтвом, як декотрі польські партії відносяться до Пілсудського. Це було і видно з поведення польської „Ґазети Коломийської", котра збула цілу параду з нагоди того свята лише кількома словами, а зате посвятила кілька своїх фейлетонів описови відкриття памятника Карпінському з... 1881 року, тай відчитови, який тоді виголосив радний, вже мною згаданий Слоневський.

— Лише другий, урядовий часопис, „Зєдночене", посвятив описови відкриття памятника Пілсудському вже дуже богато місця. Але і дотичне число вийшло значно спізнене: мабуть забарились... пособія.

Іван Гуцуляк.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МАРГОЛІН ПРО РОСІЮ.

"EVENING BULLETIN," Philadelphia, January 22, 1930, writes:

SEES RUSSIAN SPLIT-UP.

Former Ukraine Justice Predicts Separate States.

"Separatism is the issue of the future of Russia."

This brief phrase summed up a lecture delivered yesterday by Dr. Arnold Margolin, formerly Justice of the Suprime Court of Appeals in Ukraine, Russia, under the Kerensky regime, and just recently admitted to the Massachusetts bar, delivered before students of the University of Pennsylvania, at Houston Hall, and given under the auspices of the history department.

After giving a sketch of the history of Russia from the time of the Revolution of 1917 to the present political and economical structure of the U. S. S. R., under Stalin, Dr. Margolin said that there are at present many nationalities represented in that country.

"These groups of people have a strong desire to break away, they are dreaming of becoming independent nationalities, and should their dream ever be realized they will undoubtedly form democratic republics:"

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

МОНТРЕАЛ, КВЕ. (КАНАДА).

Державне Свято.

Заходами Стрілецької Громади у Монтреал, Кве., відсвятковано 10 листопада м. р. у великій салі Ля Фонтейн Листопадове Свято, себто 11-літню річницю проголошення незалежности Західньої України.

З ріжних причин, а головно ізза непорозуміння між тутешніми Українцями, це відсвяткування річниці зриву до волі поневолених мас Зах. України не відбулося разом, спільними заходами всіх монтреальських Українців, але поодиноко, кожною більшою організацею зосібна. Розуміється, що колиб це відсвяткування відбулося разом спільними силами всіх тутешніх українських організацій, випалоби воно багато величавіше й зробилоби багато краще враження на тутешніх Французів і Англійців, бо вони побачили би, що монтреальські Українці це одна велика родина, яка карним рядом іде до одної спільної цілі: виборення соборности й независимости українських земель.

Одначе й помимо цеї незгоди відсвяткування Листопадового зриву до волі поневолених мас Західньої Украни, устроєне заходами Стрілецької Громади, відбулося дуже гарно й величаво.

Простору Ля Фонтейн салю заповнило тутешне українське громадянство вправді не по береги, але в дуже поважній скількости кількох соток людей. Вступне слово виголосив гром. Е. Довгань. У своїй короткій промові пояснив він, чому всі культурні народи святкують так торжественно річницю свойого зриву до волі й проголошення своєї независимости й чому святкування такої річниці має таке велике значіння для поневоленої нації, якою саме є український нарід. Таксамо згадав він у своїй промові про те, що в часі сьогоднішнього обходу відбудеться декорація пропамятними відзнаками тих стрільців, що брали участь у боротьбі українського народу за його волю й независимість. Під кінець своєї промови спімнув він тих наших героїв, як поклали свої голови буйні за свободу українського народу й візвав присутних пошанувати їх память повстанням з місць та одномінутовою мовчанкою. Відтак відспівав мужеський хор стрілецьку пісню „Гей, у лузі червона калина". Хором дириґував гром. Басса. По відспіванню згаданої пісні виступив на естраду голова Стрілецької Громади гром. Глібчук і виголосив коротку промову, в якій згадав як про геройські вчинки так і про невдачі й про дальшу працю галицької січової армії для визволення українського народу та про завдання Військової Орґанізації, що тепер продовжає нескінчену ще боротьбу українського народу з наїзниками й окупантами його земель.

По промові гром. Глібчука слідувала декорація пропамятними відзнаками б. Стрільців, яких викликували й уставляли рядом перед естрадою громадяне Голубець і Мацелюх, урядовці Стрілецької Громади. По уставленню Стрільців рядом прочитав голова Стрілецької Громади Устав Військового Вістника ч. 5, в якім було сказано. хто має право до одержання Пропамятної Воєнної Відзнаки. Опісля викликувано поодиноко імя кожного Стрільця, почавши від б. старшин, і припинано йому відзнаку, а присутні оплескували кожного декорованого. По скінченню декорування Стрільців відспівав мішаний хор пісню „Зібралися всі бурлаки". По цім наступив реферат гром. Семенова. У своїм довшім рефераті представив гром. Семенів розвій Укр. Січ. Стрілецтва від 1912 р. і його боротьбу за здобуття волі для українського народу, в котрій то боротьбі й сам референт брав діяльну участь.

Свій реферат закінчив гром. Семенів згадкою про розбиття Української Галицької Армії й про перехід її до таборів полонених або до чужих країв.

Потім мужеський хор відспівав „О люба Україно". Дальше слідувало баритонове сольо „І знов страшні чутки", відспіване гром. Маланчуком, потім деклямація та відспівання мужеським хором пісні „Тим, що впали". Промовою гром. Мацелюха й живим образом, представляючим мучеництво України, закінчилося Листопадове Свято.

У часі згаданого свята ухвалено теж резолюції, висказуючі протест і обурення проти знущань польських наїзників над українським народом на землях Західньої України, та пятнуючі варварське розриття стрілецьких могил польськими поліцаями й жандармами й нищення польськими й румунськими окупаційними властями українського шкільництва.

Підчас цего свята присутні громадяне зложили свої жертви на інвалідів, з чого по потрученню розходів свята вислано до централі Української Стрілецької Громади $119.30.

Гість.

ПОДЯКА.

Отсим повідомляю, що я отримав чек на суму $450 як посмертне по братови. Заразом складаю сердечну подяку урядникам У. Н. С., як рівнож урядникам і всім членам 364 відділу УНС, котрі брали участь в похороні.

Василь Савка.

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНИ.

Михайло С. Пухер, Українець, мировий суддя з Литл Фолс, Н. Й., переслав до проголошення письмо, яке він одержав з натуралізаційного бюра в Вашинґтоні в справі уміщення українського імени на листі народів, якої придержуються у всіх натуралізаційних бюрах. На цій листі нема між иншими народами Злучених Держав імени українського народу.

Незадоволений нижче наведеною відповідю департаменту праці, вислав гром. Пухер письмо до Ф. Дейвінпорта, конґресмена свого дистрикту, щоби той поурґував у Вашинґтоні в справі тої помилки, яку практикується ще досі щодо українського імени.

Разом з тим радить гром. Пухер всім нашим орґанізаціям повести через конґресменів і сенаторів акцію в справі добуття для українського імени того права, яке йому слушно належиться.

Письма ті звучать:

I.

U. S. DEPARTMENT
OF LABOR,
Bureau of Naturalization,
Washington.

January 23rd, 1930.

Mr. M. S. Pucher, Justice
of the Peace,
528 E. Main St.,
Little Falls, N. Y.

Dear Sir:

This bureau is in receipt of your letter of December 18, 1929, requesting advice concerning the quescion of the nationality of Ukrainians. You state that you have been told by some of the naturalized citizens of your city that are of Ukrainian nationality that the Ukrainian race does not appear on record, but that they appear as "Lithanians"."

In response, you are advised that the list of races or peoples to which you refer was adopted to conform to departmental praccice which has been in existence for years, being the result of a study on this subject as made under authority of an act of Congress. This list contains the name "Ruthenian (Russniak)" by which Ukrainians are designated. The Lithuanian race is one separate and distinct from the Ruthenian race.

The list for use in connection with naturalization statistics was therefore adopted in conformity with this long existing practice, and it is believed desirable to continue it.

Very truly yours,
Raymond F. Crist,
Commissioner of Naturalization.

II.

January 23rd, 1930.

Hon. Frederick C. Davenport,
Washingtton, D. C.

Dear Sir:

The American-Ukrainian Citizens of Herkimer County have asked me to write to you about a matter concerning the nationality of the Ukrainians.

I am informed by the Commissioner of Naturalization, of the U. S. Dept. of Labor, at Washington, D. C., that the list of races or peoples to which I have referred, was adopted to conform to departmental practice which has been in existence for years, being the result of a study on this subject as made under authority of an act of Congress, also that this list contains the name "Ruthenian (Russniak)" by which the Ukrainians are designated.

The reason for this is that the Ukrainians have been subjugated and oppressed directly or indirectly since the middle of the fourteenth century. But, living in the corridor of Mongol invaders, they were hardened in their constant resistance against anything foreign to them. This characteristic prevailed to various degrees in their struggle against the foreign influece of Turks, Moskovites (Russians as understood today) and Poles, and is still prevailing. Their mother tongue was denied them and also cheir name to which they are entitled.

Therefore, these American-Ukrainians have requested your efforts and aid to help in changing this act, and giving the Ukrainians the rights and consideration of other nationalities.

Thanking you for your courtesy in this macter, I am,

Very truly yours,
M. S. Pucher,
Justice of the Peace.

ДО УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І КАНАДІ.

Комітет, котрий занявся урядженням концерту артиста-кобзаря В. Ємця в Шикаго, Ілл., звертається отсею дорогою з просьбою до всіх більших українських громад в Злучених Державах і Канаді, котрі бажалиб урядити подібні концерти в своїх місцевостях, щоби негайно віднеслися до проф. В. Ємця і подали: назву міста, назву громади чи окремих товариств, день і годину, коли найвідповідніше дати такий концерт, адреси представників, з якими можна навязати листування. Після одержання подібного роду повідомлень буде уложений самий плян концертової подорожі, як рівнож будуть подані дати концертів.

Добре булоб, колиб кожда більша українська громада зарядила концерт спільними силами, подібно як се зробили Українці в Шикаґо. Самим концертом завідує американське концертове підприємство, а український комітет лиш помагає в розпродажі тикетів.

Таким способом ми дамо змогу нашому славному Кобзареві прославити українську музику на американській сцені і власне про се всі українські громади повинні як найбільше подбати.

Відповідні вказівки до зарядження концерту вишле Шикаґовський Комітет з охотою кождій українській громаді. Зголошуватися листом до:

Vassile Yemetz,
P. O. Box 823,
Joliet, Ill.

За Шикаґовський Комітет:
Д-р М. Сіменович, Д-р О. Тарнавський, Р. Смук, О. Кочан, Е. Королишин, Д. Атаманець, А. Процюк, П. Дідик.

СУДОВИЙ ВІДГОМІН БУНТУ СЕЛЯН У СИНЕВІДСЬКУ ВИЖНІМ.

Весною 1928 р. мало відбутись у Синевідську Вижнім заорання 25 морґів громадського пасовиська, яке подарував старостинський комісар новоснованій римо-католицькій парохії. Селяне спротивилися безправному загарбанню своєї землі, зібралися в критичний час на пасовиску й заявили, що землі не віддадуть. Заалярмована поліція старалася селян розігнати силою, але вкінці староста, побачивши тверду поставу селян, відкликав поліцію й заявив, що пасовиска оратись не буде.

В цій справі відбулася перед судом у Сколім розправа проти селян з Синевідська Вижного, яким закинено ставлення опору органам влади. Помимо того, що всі свідки виказували, що зібрані селяне заховувалися спокійно й не ставили ніякого опору, суд оголосив вирок, яким обвинуваченых Гриня Цмоця, Марію Думинець, Михайла Джуса, Федора Гарасима, Марію Головка, Анну Карпенець, Марію Карпенець, Михайла Карпенець, Марію Кавка, Касю Коваль, Настуню Васаган і Івана Гриба признано винними і засуджено двох перших по одному місяцеви арешту, прочих по 14 днів арешту. Увільнено тільки одного, Федора Джуса.

Так мститься польська влада на українських селянах, якщо вони не хотять дати видерти собі землі.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови та його урядникам за скоре виплачення мені посмертного в сумі $1,000 по моїм мужу, бл. п. Андрію Сайчукови.

Таксамо складаю подяку товариству св. Івана Хрестителя та його урядникам, котрі не забули за мене нещасливу й трох діток моїх у тяженькім смутку й горю.

Маланка Сайчук,
Джерзи Сіті, Н. Дж.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Дня 10-го грудня 1929 року вмерла тут по короткій недузі Софія Андрусишин. Покійна приїхала з краю до Злучених Держав 1914 р. Родилася вона 15 серпня 1895 р. в селі Медин, повіт Збараж, у Галичині. Приступила до Укр. Тов. Січ, відділ 282 У. Н. Союза, 18. березня 1927 р.

Покійна була добра і щира члениця відділу, а також і патріотка свого українського народу. Вона не жалувала свого труду й твердо стояла за свою українську націю та підпирала своїми жертвами народні українські інституції. Софія Андрусишин дбала горяче про У. Н. Союз.

По смерти її лишився муж Т. Андрусишин і четверо дрібних сиріт. Муж і діти небіжки є також членами У. Н. Союза та Тов. Січ. Похорон відбувся при численній участи членів і члениць 282 відділу У. Н. Союза. У пятницю, 13-го грудня 1929 р., покійну забрано з її власного дому до гр.-кат. української церкви, де о. Сидоряк відправив Службу Божу. З церкви повезено тлінні останки Софії Андрусишин на український цвинтар на вічний спочинок, де предсідатель відділу А. Яворський в імени товариства, членів і взагалі всіх присутних попращав небіжку в далеку дорогу.

Нехай земля буде їй пером!

І. Каменюк, секретар.

МЕРЦЯМ ВПОМПУЮТЬ ЖИТТЯ.

Віденський інститут судової медицини був недавно виднею експериментів, про які досі ніхто не чув і хіба тільки найсміліша фантазія письменників николи про таке мріяла. Саме лікар д-р Айзенменгер вибудував апарат, при помочі якого оживив майже трупа. Апарат цей уводив в рух малень кий мотор, а коли його наложено на груди мерцеві, то він, підносячи й опускаючи грудну клїть, викликав дослівно штучний віддих. Рівночасно впустив д-р Айзенменгер в жили трупа розчин кухонної соли і на диво труп піднявся і обернувся на другий бік, а обличча його дістало живі кольори, дарма, що це був труп повішеного. З ран почала знову йти кров — значить, помпа впровадила повний рух кровоносних судин.

Коли часописи написали про оці досліди д-ра Айзенменґера богато людей вважало їх за видумку. Та найновіщі проби при помочі цьогож апарату, переведені иншим ученим, д-ром Больманом, підтвердили тільки прадивість Айзенменґерових дослідів. Д-р Больман переводив тим разом доспіди на собаках. Собак отроєно світляним ґазом і хльороформом. В 10 мінут по останнім ударі серця (яке стверджено окремими приладами) і 20 мінут по останнім віддиху всадили собачих трупів до апарату, а той швидко через ссання та уґнітання викликав рух грудної клітки, а вслід за тим і віддих. За яких пять мінут воздух прочистив затроєні легені собакам і вони самі почали віддихати таким же ритмом як і за життя. Рівночасно з цим кров почала нормально ходити по жилах, що і стверджено на висках та на шийних жилах. Цей обіг крови дався відчути в цілому тілї. В одному місці прорізано жилку і відти вискочив фонтан живої крови, а нежива собака піднесла зранену ногу. Д-р Больман впомпував у жилу трохи жовтої фарби й опісля найшов її у мозку — ще один доказ, що кров доходила аж туди. Та найважніше, що легені, знищені світляним ґазом, вернули під впливом впомпованого воздуху — як це опісля стверджено — до первісного стану.

Оці досліди отворили перед людством непередбачені виднокруги. В найближчих днях відбуватимуться в університеті у Відні продовження дослідів д-р Айзенменгера та д-ра Больмана — тим разом уже нам людськими трупами. Хто зна, чи історія не впише швидко їх імен на віки в свої карти, як добродіїв людства, що вернули йому найцінніщий скарб — життя.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Збірка на Листопадовому Святі.

На листопадовому святі, котре відбулося в нашій місцевости 7 грудня, було переведено збірку на допомогу Рідному Краєви. Жертви зложили слідуючі громадяне та орґанізації:

Тов. Запорожська Січ ім. Богдана Хмельницького, від. 245. У. Н. Союза, панна Катерина Наконечна, С. Світенький, Козачий Курінь по 10 дол.; М. Скалоцький 4 дол.; М. Кізима 3 дол. 50 цнт.; по 2 дол: М. Дідун, Е. Проць, П. Роґоза, П. Черкас, о. Й. Ялечко, Анна Забитовська, І. Бородайкевич, П. Максимів, Й. Курдина, І. Броток, М. Савчак, І. Морозко, П. Ґольґун, Т. Мазивіта, В. Кушнір і Г. Дзяман; по 1 д. 50 ц.: Анна Терлецька та І. Ковтун; по 1 дол.: Анна Велика, М. Бородайкевич, В. Гасій, Марія Ґрещак, П. Стадник, П. Стадник, Г. Сидор, С. Каламан, С. Канюка, І. Олександрович, М. Гавришко, С. Сенюк, М. Бойко, І. Єдлінський, А. Шеґида, С. Зборовський, П. Кинда, А. Бойкевич, О. Петришин, І. Юзва, М. Вальчинський, Я. Фольмер, Й. Юшкевич, І. Сабат, А. Олійник, К. Кухарчук, М. Каспер, Н. Доскоч, Й. Сабат, Меланя Манзюк, Ф. Калужняк М. Сеньків, Анна Черкас, Александра Стадник, І. Івашків, С. Наконечний, Каролина Паславська, М. Думанський, Агафія Думанська, Марія Скоропад, М. Максимів, Й. Квасній, П. Єдлінський, М. Палазій, Й. Паславський, І. Тарас, П. Лещук, Емілія Єдлінська і О. Михальчишин; по 50 цнт.: П. Сидор, Г. Гавришкевич, П. Корсак, Катерина Сеньків, А. Саґан і Текля Івашків; по 25 цнт.: К. Манзюк, С. Манзюк, Ф. Манзюк, О. Манзюк, В. Войтович, Н. Новак, Н. Н. — Разом зібрано $137.00.

З цих грошей призначено:

На будову Дому Інвалідів у Львові 100 дол.; на політичних вязнів 15 дол.; на боевий фонд 15 дол.

Вислано до краю через Обєднання 130 долярів. Розходу було 8 дол. 14 центів. Н. Н. доложив 1 дол. 14 центів.

За Комітет Гор. Демократичного Клюбу:

Іван Морозко, предс.;
Петро Черкас, секр.;
Василь Кушнір, касієр.

ГОЛІЙОК, МАСС.

На народні потреби.

Не велика наша громада, але зате сильна духом, коли ходить ó добро рідного краю. Тому й від жертв не відказуємося ніколи.

Тимразом переслано до Обєднання $137 з таким призначенням: $100 на Дім Українських Інвалідів, $25 на Рідну Школу, а $12 на політичних вязнів.

На це зложилися слідуючі жертви:

З листопадового свята й жертви тов. ім. І. Франка, від. 52 У. Н. Союза, було $72.14; Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 171 У. Н. Союза, $5.00; Ілія Вавришин $6.11; Онуфрій Дубчак $4.00; Іван Серединський $3.00; Василь Бурко $3.10; Григорій Довгань $3.00, Семен Вавришин $3.00, Миколай Питюк $3.00, Василь Грибик $2.50; Василь Коваль $2.10; Йосиф Шевчук $2.00, Дмитро Шабан $2.00, Іван Кушак $2.00, В. С. Затирка $2.00, І. Затирка $2.00, М. Голейчук $2.00, Гелена Шевчук $1.00, Василь Кьован $1.00, Павло Бабяк $1.00, Ілько Процишин $1.10, Дмитро Хрупалик $1.10, Марія Клемик $1.00, Марія Стрихалюк $1.00, Василь Кичма $1.00, Катерина Яцишин $1.00; Кузьма Носка $1.00; Катерина Попеляр 50 ц., Іван Гарасимчук 50 ц., Апольонія Курман 50 ц., Яків Глінський 50 ц., Й. Рожицький 25 ц. І. Фінстир $1.00, А. З. Салюк $1.00, Н. Н. $1.00, Микола Шевчук $1.00, М. Околита $1.00, Яків Ягодзінський $1.00.

Комітет Збірки.

— Алеж бо то ви геть відмолодніли після того відмолоджуючого лікування. Я ніяк був би не пізнав вас, колиб ви не представилися мені.

— Так, так, але погадайте собі, що мені якось-тут пригодилося! Купую собі тікет до кінотеатру, а портієр не впускає мене — каже, що це мувінґпикчер лише для дорослих!

—o—

Якась пані сказала до відомого англійського драматурга Шова:

— Ви маєте сімдесять літ, а втаки ви кріпкі та рухливі, наче юнак. А я маю вуйка, що має також сімдесять літ і від року лежить уже в ліжку.

А я — відповів Шов — за сімдесять літ двацять літ пролежав у ліжку.

— Щож це була за недуга? — спитала жінка.

— Нічого страшного, — заспокоїв її Шов — лише я маю звичай спати на добу сім годин і тоді лежу в ліжку.

ВІДОЗВА.

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН З ЛЕЖАХОВА, ПОВІТ ЯРОСЛАВ.

Дорогі Родимці!

Комітет односельчан Лежахівців в Америці відноситься до своїх земляків з Лежахова, повіту Ярослав, з просьбою о дальшу поміч на закінчення будови Українського Народного Дому в Лежахові.

Український нарід на рідних землях взявся до будови своїх національних народних домів по всіх містах, місточках і селах, щоби спинити ворожу навалу, яка старається все більше знищити наші народно-національні здобутки й хоче спинити й здушити поступ українського народу. Українські доми мають бути твердинями, в яких буде творитися економічне, просвітне й політичне життя нашого народу. Ми, частина українського народу, односельчане з Лежахова, мусимо допомогти закінчити зачату будову твердині.

Ми вже жертвували кілька разів, а дехто не дав нічого. Хто ще не мав нагоди дати жертви, або ще мало дав, той нехай тепер поспішить з допомогою, щоби закінчити так важно зачате діло. Кождий з вас, хто ще не причинився до збірки, хай дасть тепер на викінчення дому, де буде його імя записане в золотій книзі тих, котрі брали участь в будові Українського Народного Дому в Лежахові.

Іван Чопик, секретар,
726 N. 7th St., Phila., Pa.

Доказ. — Ви повинні рішучо перестати курити! Це дуже нездорово!

— Е, дурниці! Мій стрийко курив як день так ніч, а жив вісімдесять сім літ. Мій брат не курив ніколи, а помер молодий.

— Ніколи не курив ваш брат? А скільки йому було літ, як помер?

— Девять тижнів!

—o—

Суддя: Ви обвинувачені за те, що побили вашу жінку, що аж тіло їй посиніло.

Обвинувачений: Це правда, пане судде, але моя жінка білявка, то їй із синім дуже до лиця.

—o—

Полісмен (задержав в ночі прохожого, що побачив його й хотів завернути): Гелов! Стійте!

Прохожий станув і полісмен бачить, що він має збан меду.

Полісмен: Відкіля маєте цей мід?

Прохожий: Слухайте, пане полісмен, я пчіл не маю, то сам витиснув собі того трошки меду з цвітів.

МОСКОВСЬКИЙ ТЕРОР НА УКРАЇНІ ЗРОСТАЄ.

Масові арешти Українців на Радянській Україні все більше поширюються. Останніми часами в Києві арештовано 200 Українців, а поза Київом числять їх понад дві тисячі. Серед нових арештованих знаходиться один епископ Української Православної Автокефальної Церкви та 30 священиків.

Судова розправа над членом Української Академії Наук, С. Єфремовим, та над иншими, арештованими разом з ним, призначена на 15 січня. Серед обвинувачених, крім Єфремова, Чехівського й Ніковського, знаходяться ще: бувший довголітний секретар Української Академії Наук, відомий український учений, письменник і поет А. Кримський; учений астроном-академик професор Холодний; академик-математик Жарко; академик і директор Українського Центрального Архіву Майковський; відомий український літературний критик, письменник і публіцист Зеров та богато инших учених і письменників.

Телеграма з Москви повідомляє, що большевицький суд у Черкасах (на Київщині) засудив на кару смерти кількох бувших петлюрівців, яких обжалувано, що належали до тайної української революційної орґанізації. Розстріляні Українці походили з села Потапки коло Канева.

Знову російські газети з Берліна подають, що з радянської України втікло через границю до Польщі трох інжинірів з американської лісової концесії Старкав на радянській Україні. Ті збігці оповідають, що вони втікали перед чекою, яка хотіла їх арештувати за зносини із Спілкою Визволення України.

Вони кажуть також, що чека в день їх утечі розстріляла 17 осіб, між ними інжиніра Оцупа, лікаря Постменицького і члена лісової академії Ярослава Я. Новицького. Збігці заявляють, що український національний рух на радянській Україні в останньому часі дуже сильно оживився та що саме тому Москва вживає всіх заходів, щоби його безпощадно здавити при помочі масових розстрілів та переслідувань, яких ще досі не бувало на Україні.

Найбільші переслідування чеки в Києві, Житомірі і Сумах. В Сумах чека розстріляла недавно провідника українських повстанців, Муху. Його страчено прилюдно на міській площі.

В Києві чека розгромила лідерів тамошніх українських націоналістів, яких вона назвала „українським штабом". В склад того „штабу" входило богато Галичан. Всі вони сходилися в „інституті Маркса". Коли туди прийшли чекісти, то українські националісти ставили їм оружний опір.

— Снігова фіґура перед крамницею! Дуже оригінальний помисл мав купець, коли поставив її перед входом!

— Помиляєшся, моя люба! Це не снігова фіґура, а мій чоловік, що ждав на дворі, як я в крамниці купувала собі капелюх. За цей час, як я випробовувала капелюхи, мого чоловіченька так присипав сніг, що він подобає на снігову фіґуру! Ну, дорогенький, стріпай зі себе сніг і підемо за дальшими закупнами!

ЖАРТИ.

Катехит говорить про Йосифа в Єгипті та Путифару, яка казала вкинути Йосифа до вязниці. Нараз один із хлопців підносить пальці.

— Чого хоеш? — питає катехит.

— Прошу отця катехита, я маю вуйка...

— І що з того?

— Він називається Йосиф і також сидить у вязниці.

—o—

Між служницями.

І. служниця: Ну, Ганю, як тобі на новій службі?

ІІ. служниця: Страшні діди мої пани! Напевно не мають грошей, бо обоє грають на одному фортепіяні.

—o—

— Чому Марійка вийшла за такого старого мамута?

— Каже, що він надаватиметься до старих меблів.

—o—

Може заждати.

Пані (до прошана): Маєте тут дві парі скарпиток із мого чоловіка, але трохи подерті.

Прошак: Це нічого, я можу заждати аж пані їх поцирують.

—o—

Жінка: Знаєш, Ромку, в тім сезоні не потребуватиму зовсім сукні.

Чоловік (переляканий): Що? Чи мода посунулася вже аж так далеко?

—o—

Боротьба та побіда.

— Я держав його за поли сурдута обома руками і тарах раз у лице з одного боку, потім тарах з другого боку!

— Якжеж ти міг бити, коли ти держав його обома руками за поли?!

— Алеж це він мене бив!

—o—

Пан (до слуги): Чому ви впустили мого братанича, таж я казав, що для нікого нема мене дома.

Слуга: Так, прошу пана, але я не знав, що пан і братаничеви винні гроші.

—o—

— Мої дочки всі мусять виходити заміж на вісімнацятому році життя.

— А як не вийдуть на вісімнацятому?

— То доти мають вісімнацять літ, поки не вийдуть заміж!

—o—

В барберні.

Гість: Я хотів би купити собі якесь лікарство для пороcту волосся.

Барбер: Прошу дуже, а може пан відразу куплять гарний гребінь і щітку?

—o—

Приятель (до маляря): Ну, що, продав ти щось останніми часами?

Маляр: Так, осінний плащ!

—o—

Батько (нервово): Це страшно, як ти все богато маєш питатися. Хотів би я знати, що з мене було би, колиб я був питав стільки, як я був іще хлопцем.

Синок: То може тато міг би був тепер відповісти на мої питання.

—o—

Письменник (до директора театру): Пане директор, як я дав вам мою пєсу до перечитання, ви казали, що даєте слово, що буде виставлена в театрі. Тепер звертаєте мені пєсу! Чи ви маєте одно слово, чи два?

Директор: Маю одно слово, тому відбираю його в вас, щоби дати його иншому.

—o—

Мати (на проході до синка, який посвистує): Кілько разів я казала тобі, щоби ти не свистав!

Синок: Сім разів, мамусю!

